

Vad tog jag med mig från IFLA:s årliga konferens WLIC 2025 i Astana?

Ann Lundborg

Sektionsmedlem i gruppen för statistik och uppföljning, IFLA

Utvecklare för folkbildning och bibliotek, Region Skåne

I tider av kris och oro, söker jag trygghet och igenkänning därför är det lite av en utmaning att ge sig i väg till Centralasien för att besöka en bibliotekskonferens och där samtala med kollegor från hela världen. Men det känns extra viktigt just nu att utvidga sin horisont.

Det tar tid att förstå hur man kan arbeta internationellt och hur IFLA funkar. Det här är den fjärde konferens som jag har deltar på i olika roller genom åren som coach, volontär, besökare och sektions medlem.

I år kurerade och genomförde jag vår sektions programpunkt på konferensen som moderator. Konferensens innehåll byggs av sektionernas programpunkter. I den sektion jag arbetar i försöker vi kombinera statistik med uppföljning till att också handla om värde och effekt. I de programpunkter vi presenterar är denna aspekt närvarande, den här gången med särskilt fokus på universitetsbibliotek.

WLIC påminner lite om den regionala konferensen, [Stora utvecklingsdagen](#). Region Skåne årligen arrangerar där alla som fått stöd från regionen för att utveckla, lära eller experimentera får berätta om sina resultat. Alla ansvarar för sina programpunkter, workshops och utställt material. Det blir också en arena att lära mer och utbyta erfarenheter samt att hitta nya samverkanspartners.

Några övergripande reflektioner var att IFLA styret kändes mer stabilt än de tidigare åren. Den avgående presidenten Vicki McDonald; Australien har gjort ett bra jobb och Kanadensiskan Leslie Weir är genom det överlappningssystem som praktiseras väl insatt i frågorna för att väljas in som ny president.

Den är många bibliotekarier från Skåne som är involverade i IFLAs sektioner och som mottog utmärkelser för ett gott arbete i IFLA. Jag ser det som ett styrkebevis att så många bibliotekarier från Skåne är involverade och det beror på att vi har haft andra som gått före och visat vägen inte minst den numera avgående Catharina Isberg, bibliotekschef i Lund och Anette Mjöberg, tidigare bibliotekschef i Hässleholm, som betytt mycket för återväxten av IFLA engagerade i Skåne genom sitt generösa delande av information. Stort tack Catharina och Anette!

Några som deltog på årets WLIC var Karin Larsson som arbetar i sektionen för rättvisa och tillgängliga bibliotekstjänster (EALS), där hon har varit medlem i 2 år. Hon arbetar som bibliotekarie och tillgänglighetsstrateg på Malmö Stadsbibliotek. Karin mottog sektionens pris för arbetet med att lyfta tillgänglighetsfrågorna strategiskt på en internationell nivå.

I programmet hade Karin en fantastiskt intressant workshop där hon visade praktisk, tillgänglighetsfokuserad syn på att skapa inkluderande dokument för både webben och tryck. Sessionen guidade deltagarna genom viktiga metoder för att säkerställa att organisatoriska material är tillgängliga för alla målgrupper. Särskilt intressant att hon just granskade layouten på IFLAs Trend rapport dess tillgänglighet tillsammans med personal från IFLAs huvudkontor i Haag.

Vi har Marin Memet Könick, Landskrona stadsbibliotek som arbetar i folkbiblioteks sektionen (som tagit fram ett [folkbiblioteksmanifest tillsammans med UNESCO](#),) och som även har biblioteksstrategiska europeiska uppdrag (OMC för den europeiska kulturstrategin).

Martin hade en särskild programpunkt på WLIC med fokus på demokrati och den demokratihandbok som tagits fram i Landskrona för att stödja bibliotekens arbete med demokrati i praktiken.

Landskrona stad fick 270 000 kronor i biblioteksutvecklingsmedel från Region Skåne för att under senhösten 2024 och våren 2025 skriva och publicera en metodhandbok om hur folkbibliotek kan arbeta för att öka delaktigheten i demokratin baserat på erfarenheterna från projektet Öka delaktigheten i demokratin. Metodboken ska finnas tillgänglig på både svenska och engelska och i både tryckt och digital form och den lanseras hösten 2025.

För att möjliggöra stor spridning av metodmaterialet regionalt, nationellt och internationellt så kommer Landskrona bibliotek parallellt med författandet att omvärldsbevaka och ta lärdomar av hur andra har arbetat med olika typer av metodböcker. Målet är att metodboken ska bli förankrad i branschen, implementeras i verksamheter och maximera möjligheterna för användning av metoderna som avhandlas i boken. Särskilt fokus kommer att läggas på låga trösklar för användning. Text från Region Skånes hemsida

Det är särskilt roligt att se hur demokrati metodboken på WLIC i Astana får en internationell spridning.

Det var många som pratade om framtiden förmodligen för att den är mer obegriplig än vanligt. Jag pratade tex med Cathelijne Kuiters strategisk rådgivare på Koninklijke Bibliotheek (KB), nationale bibliotheek i Nederland som gått en [foresight](#) utbildning på Institutet för framtidsstudier i Köpenhamn. De vidareutbildade bibliotekschefer i att tänka in framtiden i sina strategiska styrdokument.

Att våga vara modig i vårt uppdrag var ett tydligt tema, att säkerställa information, mötesplatser och utbildning/bildning och att stå upp för människors lika värde.

Under WLIC i Astana pratade jag med EBLIDA representanter om vårt europeiska lobbyarbete. EBLIDAS beskrivs bäst på [Danmarks biblioteksförnings hemsida](#) förmodligen för deras nuvarande ordförande tidigare har lett EBLIDAS arbete. EBLIDA som började bevaka upphovsrätsfrågor och som nu breddat sitt uppdrag med Agenda 2030. På EBLIDA:s hemsida finns en matchningsdatabas för de som vill hitta partners att söka EU medel.

Under vistelsen fick jag en unik möjlighet att möta mina sektioners kollegor inte bara via zoom. Vi pratade om allt möjligt och jobbade ihop.

Jag träffade gamla kollegor från BIVIL, en på väg tillbaka till Skåne. Välkommen Miriam!

Så förutom att åka till Centralasien och Kazakstan för första gången och uppleva ett fantastiskt vänligt folk och en närmast helt nybyggd stad Astana med många skol- och folkbibliotek. Det var en nybyggaranda av sällan skådat slag med tydligt fokus på barn och ungas välgång. Rymden och matte tävlingar stod på agendan. Nej, allt var inte okomplicerat.

På WLIC är de nordiska biblioteksförningarnas representanter och särskilt den svenska alltid närvarande och inbjuder till samtal och en naturlig samlingspunkt. Tack för det.